Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4
Section: Language and Discourse

FROM THE HISTORY OF PRESERVING WORDS, THE ROMANIAN TERM ARHIVĂ 'ARCHIVE'

Adrian Chircu

Assoc. Prof., Hab. Dr., "Babeș-Bolyai" University of Cluj-Napoca

Abstract. Throughout our contribution, we propose to analyse the way in which the noun ***arhivă*** *'archive' was perceived initially and which were its subsequent semantic meanings or developments registered in the pages of the main Romanian dictionaries. Consequently, our approach will be both diachronic and synchronic, which will facilitate adequate understanding and will explain in a way its dynamics in the present Romanian language; it appears very frequently in the collocation* ***arhivă electronică*** *'electronic archive', where it means 'space destined to the computerized storage and management of certain documents or data'*

Keywords: diachrony, synchrony, vocabulary, meaning, dictionary, Internet, neological borrowing, lexical dynamics, computerization

Dintru început, dorim să precizăm că, în interpretarea faptelor de limbă din perspectivă lexico-semantică şi/sau etimologică, e necesar să ne bazăm nu numai pe exemple excerptate din texte vechi ori moderne sau preluate din limba vorbită, ci şi pe *lectura* adecvată a dicţionarelor (Bidu-Vrănceanu 1993: 6), care pot facilita circumscrierea diferitelor semnificaţii şi identificarea primelor atestări.

Doar procedând astfel, putem observa că limba vie se pune „permanent de acord cu dezvoltarea vieţii de toate zilele, cu ultimele inovaţii ale tehnicii şi ale ştiinţei. Acest «acord» se realizează, în primul rând, prin intermediul vocabularului, sector unde raportul limbă/societate se manifestă cel mai direct şi mai evident prin două modalităţi principale: pe de o parte, prin împrumutarea sau crearea în interiorul şi cu mijloacele limbii respective de termeni noi şi, pe de altă parte, prin îmbogăţirea cuvintelor existente cu noi semnificaţii." (Dimitrescu 1995: 260)

Theodor Hristea situează, în aceeaşi direcţie sociolexicală, fenomenul extensiunii semantice, care se opune restrângerii de semnificaţie, observând că „dacă un cuvânt îşi lărgeşte sfera de întrebuinţare, el îşi lărgeşte, în acelaşi timp, şi conţinutul sau sfera lui semantică." (1994: 96)

Dinamica lexico-semantică constantă din ultimele decenii i-a determinat pe specialişti să se aplece asupra vieţii cuvintelor (Sala 2005-2006, Sala 2009, Ciolan 2013, Dimitrescu 2014, Moroianu 2015), interpretându-le din varii puncte de vedere şi încercând, prin aceasta, să le urmărească traseul evolutiv. Acest demers analitic susţinut ilustrează că avem de-a face cu o anumită tendinţă interpretativă, al cărei scop îl reprezintă înţelegerea adecvată a unor termeni de ieri sau de astăzi şi observarea mutaţiilor care apar în sfera vocabularului.

Prin acest studiu, ne raliem şi noi acestui tip de analiză, propunându-ne să discutăm pe marginea termenului ***arhivă***, care este tot mai des întrebuinţat în limba română actuală, în special în mediul virtual şi în limbajul informatic, însă, înainte de a circumscrie lărgirea de

BDD-A25360 © 2016 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:55:10 UTC)

semnificaţie a termenului în chestiune în limba actuală, considerăm că este necesar să realizăm un dublu excurs, lexicografic şi diacronic, care să ne permită să urmărim când a pătruns acest cuvânt în limba română şi care au fost cele dintâi accepţiuni cu care a fost întrebuinţat.

Se pare că primii noştri cărturarii erau cu familiarizaţi termenul în chestiune, cunoscându-l din documente redactate în limba latină sau din vocabularul întrebuinţat în cancelariile princiare ori regale occidentale ori în aşezămintele administrative. Acesta apare explicat în coloanele celui mai amplu dicţionar din perioada veche a culturii româneşti, *Dictiones latinae cum valachica interpretatione*, lucrare lexicografică tălmăcită de către Teodor Corbea, la finele veacului al XVII-lea, şi editată peste trei secole, prin stăruinţa lui Alin Mihai Gherman (2001).

În acest dicţionar (DVLI 2001: 52), termenul latinesc ***archivium*** era definit ca 'loc de-a ţânerea răvaşurilor oraşului', semnificaţie de care se apropie cea întâlnită şi în paginile unui alt dicţionar de aceeaşi factură, elaborat de către Grigore Maior (LCLV), câteva decenii mai târziu (între 1759-1765), în ale cărui coloane este explicat prin 'loc de scrisori' (LCLV 2001: 106).[1]

Cele dintâi atestări (1754) dovedesc că termenul a circulat în veacul al XVIII-lea, în Transilvania (DELR I 2012: 149), ulterior fiind frecvent înregistrat în scrierile istoricilor de dincoace şi de dincolo de munţi, la începutul secolului al XIX-lea, când se şi încetăţeneşte („*Dicastériile sau judecătoriile cele mari provinciale sau ţărene, adecă care nu se ţin de oaste, împreună cu* ***arhivurile*** *încă e datina împăraţilor, nu numai când părăsesc de tot oareşi care ţeară, ci şi când e frică să nu între vrăjmaşul întru acea ţeară, de unde nu se îndoesc că după puţină vreme iarăşi îl vor scoate, a face rânduială, de cu bună vreme toate persoanele dicasteriilor cu* ***arhivurile****, ş. c. să iasă la altă ţeară, carea e fără primejdie. Deci, când au sculat Aurelian oastea din Dachia, împreună au demândat ca toate dicasteriule cele mai alese cu* ***arhivurile*** *şi poate şi unele cete de masturi.*", PM, S, I, 132-133).

La Laurianu şi Massimu I (1871: 83), ***archivu***, -e este definit ca 'locu în care se conservă vechiele documente', iar Candrea şi Adamescu (2010[2]/1931: 77) înţeleg ***arhiva*** (pl. -ive) sf. ca: 1. Actele, documentele, etc. privitoare la istoria unui popor, unui oraş, la administrarea unei instituţiuni. 2. Arhivele neamului nostru. 3. Locul unde se păstrează asemenea acte: Arhivele Statului [fr. < lat.].

În paginile DLR I (2010/1913: 249), prin ***arhivă***, se înţelege 'totalitatea hârtiilor, actelor, documentelor (vechi) privitoare la istoria unui popor, la un oraş sau judeţ, un aşezământ public ori privat, o familie.' Termenul apare la Alexandru Beldiman, cam la jumătatea veacului al XIX-lea: *Canţilerie, arhivă, nimică n-au mai rămas*.

Alte atestări, în epocă, sunt semnalate în operele lui Negruzzi, Maiorescu, Alexandrescu, Eminescu. Se pare că, în paralel, a mai existat şi un dublet etimologic ***arhiv***, de provenienţă germană, după cum reiese din coloanele acestui dicţionar.

De asemenea, în paginile DLR I (2010/1913) sunt oferite şi informaţii de ordin sociolingvistic şi istoric, afirmându-se că avem de-a face cu „o formă ieşită din uz,

[1] La un moment dat, a circulat şi un alt termen, de origine turcă (tc. *kayïd*, tc. mod. *kayit*), şi anume ***caid*** („*Aşadar sultanul..., arată că încredinţându-se din* ***caidurile*** *(arhivele) împărăţiei de acest drept legiuit a Moldaviei, îl întăreşte şi porunceşte a fi pururea nestrămutat*", CN, PT, p. 265). Se pare că împrumutul turcesc ***caid*** datează din secolul al XVIII-lea, reuşind chiar să intre în structura unei locuţiuni verbale *a face* ***caid*** 'a înregistra, a trece în registrele arhivei' (Suciu II 2010: 139).

[2] Pentru dicţionarele româneşti care cunosc mai multe ediţii, am consultat-o pe cea mai recentă, notând însă şi anul ediţiei princeps.

BDD-A25360 © 2016 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:55:10 UTC)

întrebuinţată mai ales de Românii din Austro-Ungaria" (exemplul din dicţionar este excerptat din Petru Maior, Istoria… „*Arhivurile ceale vechi ale Domniei Moldovei*") şi, ulterior, folosită şi de către alţi eruditi români (Hasdeu, Negruzzi).

Alexandru Resmeriţă (DESLR 1924: 1935) consideră că termenul ***arhivă*** trebuie înţeles ca „locul unde se păstrează acte şi documente. «Arhiva» veche revistă istorică şi literară ce apare la Iaşi."

August Scriban (2013/1939: 121) defineşte ***arhiva*** f., pl. e ca o „colecţiune de acte şi documente relative la istoria unui popor, a unui oraş, a unui aşezământ public sau privat. Locu unde se conservă."

Dicţionarele apărute la finele veacului al XX-lea şi la începutul secolului al XXI-lea reiau informaţiile din sursele anterior citate, iar definirea termenului în discuţie se prezintă astfel: în DEX (2016/1975: 67), nu sunt cuprinse toate accepţiunile acestui cuvânt, autorii limitându-se în a preciza că este vorba despre: 1. Totalitatea actelor sau a documentelor unei instituţii, unui oraş etc. care se referă la activitatea lor trecută. 2. Birou, cameră, instituţie etc. unde se păstrează asemenea acte; în DEXI (2007: 126), prin ***arhivă***, se înţelege '1. Totalitatea actelor ' sau a documentelor privind istoria unei ţări, a unui oraş, a unei instituţii, a unei familii sau persoane etc.; locul unde se păstrează aceste acte, documente, aranjate după anumite criterii care să faciliteze găsirea lor. ◊ Arhivele statului = instituţie care se ocupă cu păstrarea, sistematizarea şi studiul ştiinţific al documentelor importante referitoare la trecutul unei ţări. (lingv.) *Arhivă fonogramică* = totalitatea textelor înregistrate (pe bandă magnetică sau pe discuri) în cursul unor anchete lingvistice întreprinse în scopul adunării sistematice a acestor texte. 2. Instituţie sau serviciu (în cadrul unei instituţii, al unei întreprinderi etc.) care păstrează aceste acte sau documente; ext. locul unde sunt depozitate aceste acte sau documente'; în DAN (2013: 92), informaţia referitoare la termenul în discuţie nu este foarte amplă, reţinându-se următoarele accepţiuni: '1. Totalitatea actelor şi documentelor privitoare la o ţară, la un oraş, la o instituţie etc. 2. Local, serviciu, depozit unde se păstrează aceste documente. (fr. *archives*, germ. *Archiv*, lat. *archivum*)'.

Strâns legate de semantismul acestui termen sunt şi cuvintele împrumutate ***a arhiva***, ***arhivist***, ***arhivistic***, ***-ă*** (adj.), ***arhivistică*** (subst.), ***arhivistic***, ***-ă***, ***arhivabil***[3] („*În limbaj birocratic, aceste* documente ***arhivabile*** *se mai numesc şi acte, pentru a le diferenţia de conceptul generic de document.*", www.roscribd.com, accesat 25.09.2016), dar şi derivatele pe tărâm românesc ***arhivare***[4], ***arhivar*** (DEX 2016: 67; MDA I 2001: 125), ***arhivăraş*** (MDA I 2001: 125), ***arhivologie*** (DAN 2013: 92), ***arhivoeconomie*** (DAN 2013: 92), toate formând aşa-numita familie etimologică a termenului în chestiune.[5] Recent, a fost semnalată îmbogăţirea acesteia cu un termen de provenienţă engleză, respectiv ***arhival*** (< engl. *archival*). Cât despre termenul ***arhivar***, specialiştii propun două direcţii de interpretare:

[3] Din limba franceză (*archivable*) şi/sau din engleză (*archivabil*).
[4] Precizăm că există şi *Legea nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică*.
[5] Pentru clarificări privitoare la familia etimplogică, am reţinut şi precizările făcute de Rey (2006: 190): „l'importance accrue des archives dans la constitution et la gestion d'une mémoire historique apparaît dans la création des dérivés. ● *archiver* v. tr. (1556) semble être rare en français classique et repris à la fin du XIXe s. (1898); on parle aussi de *archiver*, non un document, mais une information. ◊ de là *archivage* n. m. (1951) et *préarchivage* n. m. (1963) et archivable (1958). ● *archiviste* n. (1701) remplace *archivaire* (1486) à l'aide d'un suffixe (*-iste*) de nature plus scientifique ou didactique, d'où l'expression ***archiviste paléographe*** (1829). ● *Archivistique* adj. (1932), substantivé peu après (1934-1935), désigne une science liée à la paléographie et aux études médiévales, parfois associée à l'archéologie et entrant dans les disciplines annexes de l'histoire et de la philologie, comme au développement des sciences documentaires et bibliothécaires. "

BDD-A25360 © 2016 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:55:10 UTC)

crearea pe tărâm românesc (DEX, DLR, DEXI[6]) şi împrumut (DLR, CADE, TDRG, DAN) din germană (< germ. *Archivar*) şi/sau latina savantă. Majoritatea acestor puncte de vedere etimologice figurează şi în DELR (2012: 149).

Având un caracter interdisciplinar, termenul ***arhivă*** este întâlnit în majoritatea terminologiilor[7], fie acestea umaniste sau reale, la care se adaugă domeniul administrativ. Se pare că, în cazul celor dintâi, sensul tradiţional este mult mai des folosit, deoarece, prin intermediul *arhivei*, se pot accesa, relaţiona şi colaţiona date de ordin istoric, teologic, filologic ori social.[8]

În ceea ce priveşte proveniența acestui termen în limba română, în majoritatea lucrărilor lexicografice româneşti (DLR, DEX, DEXI, Scriban, DAN), este dată ca (primă) sursă de proveniență limba franceză[9] (< fr. *archives*), iar, în această limbă, a fost împrumutat din latină (*archivum*[10]), unde a pătruns din greacă (*ἀρχεῖου* 'clădirea în care se află cârmuirea' sau 'localul primăriei'). Termenul latinesc (*archivum*) este un împrumut savant şi în limba germană (germ. *Archiv*), de unde a pătruns, la un moment dat, şi în limba română (în special în Transilvania). Tot în perspectivă etimologică, am reţinut şi cea mai recentă sursă a termenului, respectiv angl. *archive* (DICSRLR 2011: 32).

În astfel de cazuri, cu etimologie multiplă, se poate constitui *un dublet etimologic* (Moroianu 2005b: 159): fr. *archives* > rom. *arhive* (pl.)/ *arhivă*, lat. *archivum* > *arhiv*, germ. *Archiv* > rom. *arhiv*, angl. *archive* > rom. *arhivă*) a cărui prezenţă în limba română poate fi explicată astfel: „cuvintele au fost împrumutate din greacă în latină şi de aici s-au moştenit sau/şi au fost împrumutate în limbile romanice, pătrunzând exclusiv prin împrumut, şi în diverse limbi neromanice. Cuvintele greceşti (mediate sau nu prin latină) şi cele latineşti, odată intrate în alte limbi, au circulat din unele în altele, modificându-şi mai mult sau mai puţin forma şi sensul." (Moroianu 2005a: 96)

Odată cu dezvoltarea diferitelor ramuri ale informaticii, unele dintre vechile accepţiuni (uşor restrictive) ale termenului *arhivă* au căzut în desuetudine, fapt ce necesită anumite completări de ordin semantic, mai ales că, în ceea ce priveşte păstrarea diferitelor documente, se face tot mai mult apel la mijloace de stocare electronice, care permit un acces mult mai rapid.

Din păcate, nu toate dicţionarele recente (de pildă, DEXI, DAN, DCR_3) au reţinut sintagmele care circulă în limba română actuală, precum ***arhivă digitalizată/digitală*** („*Timișoara teatrală: 139 de ani de istorie într-o* ***arhivă digitalizată***", www.timisoreni.ro,

[6] În DEXI (2007: 126), se propune *arhivă* + *-ar* cf. germ *Archivar*, lat. *archivarius*.

[7] Angela Bidu-Vrănceanu (1993: 47) observă că „interesul lingviştilor, dar şi al vorbitoriilor instruiţi pentru terminologiile tehnico-ştiinţifice este justificat astăzi printr-o tendinţă de deschidere a codurilor în care aceste terminologii se constituie. Această deschidere poate fi apreciată în funcţie de migrarea termenilor din limbajele speciale spre limba standard şi în raport cu posibilităţile de decodare exactă a acestor termeni cu ajutorul definiţiilor din dicţionarele generale."

[8] A se vedea *supra* nota 4.

[9] În TDRG, Resmeriță, DAN şi DELR, este precizat lat. *archivum*.

[1010] În Rey (2006: 190), se precizează că, în ceea ce priveşte termenul *archives*, avem „un emprunt médiéval (1282) au bas latin *archivium*, emprunt au grec tardif *arkheia*, pluriel neutre qui avait pris le sens de «lieu où l'on conserve des documents officiels», la valeur initiale du singulier *arkheion* étant «résidence des hauts magistrats de la cité», de *arkhé* «autorité». Il s'agit donc d'un dérivé indirect du verbe *arkhein* «commander» et commencer (→ *archi*), et on d'un mot directement apparenté à *archéo* «ancien, antique» (qui correspond cependant au même thème). Surtout employé pour «documents d'usage historique», *archives* a aussi repris (1416) le sens de «lieu où on les conserve», plus ou moins confondu pour le sens avec bibliothèque (XVe s.). Un acception figurée correspond à « souvenirs de passé». *Une archive*, «document d'archives», est d'usage récent (1913, in T. L. F.) "

BDD-A25360 © 2016 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:55:10 UTC)

accesat 26.09.2016; „*Dar nu orice tip de **arhivă digitală** conferă valoare legală documentelor tale*.", www.certsign.ro, accesat 26.09.2016), ***arhivă de fişiere*** („*O **arhivă** este un fişier creat cu ajutorul unui program de arhivare. O **arhivă** poate conţine unul sau mai multe fişiere şi directoare compresate, păstrând nealterată structura ierarhică a conţinutului ei*.", liviupilot.blogspot.ro, accesat 26.09.2016), ***arhivă electronică*** („***Arhiva electronică** va conţine stagiile de cotizare realizate de asiguraţi în perioada de dinainte de 1 aprilie 2001*", citynews.ro, accesat 27.09.2016), ***arhivă virtuală*** („*Transferul informațiilor de la o arhivă pe suport de hârtie spre o **arhiva virtuală** cu acces de la distanţă prin Internet a făcut obiectul unui proiect finalizat în 2014.*", www.cadvegra.ro, accesat 28.09.2016); ***arhivă online*** („*Agenția Spațială Americană (NASA) a anunțat lansarea unei **arhive online** gratuite cu studii ştiinţifice din reviste de specialitate*…", www.romanialiberă.ro, accesat 26.09.2016). Trebuie precizat că toate aceste tipuri de arhive pot fi stocate şi accesate fie în sistem *cloud* („în nori"), pe *hard diskuri* sau în *baze de date*.

Mai atenţi la dinamica sensurilor acestui element lexical, autorii DICSRLR (2011: 32) reţin doar una dintre noile sintagme, şi anume *arhivă electronică*: ***arhivă***, ***arhive*** s.f. (Inform.; şi *arhivă electronică*) Fişier care conţine mai multe fişiere comprimate (pentru reducerea dimensiunilor. ◊ Din. engl. *archive*).

Suntem convinşi că astfel de analize punctuale au rolul de a aduce informaţii noi privitoare la accepţiunile unor cuvinte. Cu acest termen, nu ne aflăm într-un caz singular, deoarece îmbogăţirile sau calchierile semantice sunt frecvente în vocabularul limbii române (a se vedea, de pildă, cazul substantivului lui *forum*, Chircu 2016: 193-200).

Mutaţiile de ordin lexico-semantic semnalate în rândurile de mai sus se datorează, în primul rând, schimbărilor din societate, care au repercusiuni şi asupra vocabularului, ale cărui dinamică şi vitalitate nu rezultă „numai din marea cantitate a unităţilor lexicale recente, ci şi din adăugirile semantice la cuvinte prezente în limbă mai de mult." (Dimitrescu 1995: 261)

BIBLIOGRAPHY :

a) *studii:*

Bidu-Vrănceanu, Angela, (1993), *Lectura dicţionarelor*, Editura şi Atelierele Grafice „Metropol".

Chircu, Adrian, (2016), *A Central Word in the Virtual World, the Romanian **Forum***, în Iulian Boldea (ed.), *Globalization and National Identity. Studies on the Strategies of Intercultural Dialogue, Language and Discourse Section*, Tîrgu Mureş, Arhipelag XXI Press, pp. 193-200.

Ciolan, Alexandru, (2013), *Misterele cuvintelor*, ediţia a 2-a adăugită, Bucureşti, Editura Logos.

Dimitrescu, Florica, (2014), *Teme lexicale actuale* (începutul secolului al XXI-lea), Bucureşti, Editura Academiei Române.

Dimitrescu, Florica, (1995), *Dinamica lexicului românesc. Ieri şi azi*, Cluj-Napoca-Bucureşti, Editurile Clusium & Logos.

Hristea, Theodor, (1994), *Extensiuni semantice în limba română actuală*, în vol. *Probleme de cultivare a limbii române contemporane*, Bucureşti, Academia Universitară Athenaeum, p. 96.

Moroianu, Cristian, (2015), *Etimologie şi lexicologie românească. Convergenţe sincronice şi diacronice*, București, Editura Universităţii din București.

Moroianu, Cristian, (2005a), *Dublete şi triplete etimologice în limba română*, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti.

Moroianu, Cristian, (2005b), *Dublete etimologice lexicale exclusiv neologice*, în *Studii şi cercetări lingvistice*, anul LVI, nr. 1-2, Bucureşti, Editura Academiei Române, p. 159-169.

Sala, Marius, (2005-2006), *Aventurile unor cuvinte româneşti*, vol. I-II, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic.

BDD-A25360 © 2016 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:55:10 UTC)

Sala, Marius, (2009), *Cuvintele - mesageri ai istoriei*, Bucureşti, Editura Meronia.

b) *dicţionare şi izvoare*:

Candrea, I.-A, Adamescu, Gh., (2010), *Dicţionar enciclopedic ilustrat*, 1 (*Dicţionarul limbii române din trecut şi de astăzi* (1) de I.-Aurel Candrea), ediţie anastatică îngrijită şi prefaţată de I. Oprişan, Bucureşti, Editura Saeculum I.O. (CADE)

Corbea, Teodor, (2001), *Dictiones latinae cum valachica interpretatione*, vol. I (*Studiu introductiv, note şi text*), ediţie de Alin-Mihai Gherman, Cluj-Napoca, Editura Clusium. (DLCVI)

Dănilă, Elena, Dănilă, Andrei, (2011), *Dicţionar ilustrat de cuvinte şi sensuri recente în limba română*, Bucureşti, Editura Litera. (DICSRLR)

***, (2007), *Dicţionar explicativ ilustrat al limbii române*, coordonator ştiinţific Eugenia Dima, Chişinău, Editurile Arc & Gunivas. (DEXI)

***, (2012), *Dicţionarul etimologic al limbii române*, vol. I (A-B), tiraj nou, revizuit, Bucureşti, Editura Academiei Române. (DELR)

*** , (2016), *Dicţionarul explicativ al limbii române*, ediţie revăzută şi adăugită, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic Gold. (DEX)

***, (2010), *Dicţionarul limbii române*, tomul I (A-B), Bucureşti, Editura Academiei Române. (DLR)

Dimitrescu, Florica (coord.), (2013), *Dicţionar de cuvinte recente*, ediţia a III-a, Bucureşti, Editura Logos. (DCR_3)

Laurian, A.T., Massimu, J.C., (1871), *Dictionariulu Limbei Romane*, vol. I, Bucuresci, Noua Tipographia a Laboratoriloru Romani. (Laurianu şi Massimu)

Maior, Grigore, (2001), *Institutiones Linguae Valachicae - Lexicon Compendiarium Latino-Valachicum*, ed. Alin-Mihai Gherman, vol. I-II, Alba Iulia, Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia. (LCLV)

***, (2001), *Micul dicţionar academic*, vol. I (A-C), Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic. (MDA)

Negruzzi, Constantin, (1983), *Păcatele tinereţelor*, ediţie îngrijită de Liviu Leonte, repere istorico-literare alcătuite în redacţie, Bucureşti, Editura Minerva. (CN, PT)

Petru, Maior, (1976), *Scrieri*, vol. I-II, ediţie critică alcătuită de Florea Fugariu, prefaţă şi tabel cronologic de Maria Protase, Bucureşti, Editura Minerva. (PM, S)

Marcu, Florin, (2013), *Dicţionar actualizat de neologisme*, Bucureşti, Editura Saeculum I.O. (DAN)

Rey, Alain (dir.), (2006), *Dictionnaire historique de la langue française*, tome 1 (A-E), Paris, Éditions Le Robert-SEJER. (DHLF)

Resmeriţă, Alexandru, (1924), *Dicţionarul etimologico-semantic al limbei române*, Craiova, Institutul de Editură «Ramuri». (DESLR)

Scriban, August, (2013), *Dicţionarul limbii româneşti. Etimologii, înţelesuri, exemple, citaţii, arhaisme, neologisme, provincialism*e, ediţie anastatică şi prefaţată de I. Oprişan, Bucureşti, Editura Saeculum I. O. (Scriban)

Suciu, Emil, (2010), *Influenţa turcă asupra limbii române*, vol. II (Dicţionarul cuvintelor româneşti *de origine turcă*), Bucureşti, Editura Academiei Române. (Suciu)

Tiktin, H., (2000), *Rumänisch-Deutsches Wörterbuch*, 3., überarbeitete und ergänzte Auflage von Paul Miron und Elsa Lüder, Band 1 (A-C), Cluj-Napoca, Editura Clusium. (TDRG)

Notă: Această contribuție științifică fost posibilă datorită implicării în cadrul proiectului PN-II-PT-PCCA-2013-4-2062 (*Identificarea și corelarea conceptelor din manuscrise și cărți vechi românești, cu ajutorul unei aplicații informatice, în vederea dinamizării sociale prin valorificarea producției culturale* - MCVRO, derulat la Universitatea „Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca, cu susținerea financiară a programului PCCA 2013.

BDD-A25360 © 2016 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:55:10 UTC)